

Список використаних джерел:

1. Конституція України : від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кодекс адміністративного судочинства України : Закон України : від 6 липня 2005 р. № 2747-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 35–36, 37. – Ст. 446.
3. Скакун О.Ф. Теорія держави і права (Енциклопедичний курс) : Підручник. Видання 2-е, перероблене і доповнене. – Харків : Еспада, 2009. – 752 с.
4. Янюк Н.В. Адміністративно-правовий статус посадової особи : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Янюк Наталія Володимирівна. – Львів, 2002. – 168 с.
5. Науково-практичний коментар Кодексу адміністративного судочинства України / за заг. ред. І.Х. Темкіжева (кер. авт. кол.). – 2-ге вид., перероб. і допов. – К. : Юрінком Інтер, 2013. – 720 с.
6. Кравчук В.М. Науково-практичний коментар до Кодексу адміністративного судочинства України / Кравчук В.М. – Х. : Фактор, 2011. – 800 с.
7. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13 січня 2011 р. № 2939-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 32. – Ст. 314.

УДК 342.56.35

РУДНИЧЕНКО С.М.

**ФОРМИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ЩОДО АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ
ДЕРЖАВНОЇ СУДОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ УКРАЇНИ**

У статті розкритий зміст форм адміністративної діяльності публічної адміністрації щодо адміністративно-правового регулювання діяльності державної судової адміністрації України, під яким розуміється зовнішнє вираження однорідних за своїм характером і правовою природою груп адміністративних дій посадових осіб і органів публічної адміністрації з метою забезпечення судової влади всім необхідним для здійснення судочинства, незалежності суддів та судової влади загалом, а також надання фізичним і юридичним особам якісних адміністративних послуг у системі судової влади.

Ключові слова: адміністративно-правове регулювання, Державна судова адміністрація, забезпечення незалежності судової влади, публічна адміністрація, форми адміністративної діяльності.

В статье раскрыто содержание форм административной деятельности публичной администрации по административно-правовому регулированию деятельности государственной судебной администрации Украины, под которым понимается внешнее выражение однородных по своему характеру и правовой природе групп административных действий должностных лиц и органов публичной администрации с целью обеспечения судебной власти всем необходимым для осуществления судопроизводства, независимости судей и судебной власти в целом, а также предоставления физическим и юридическим лицам качественных административных услуг в системе судебной власти.

Ключевые слова: административно-правовое регулирование, Государственная судебная администрация, обеспечение независимости судебной власти, публичная администрация, формы административной деятельности.

The article revealed the contents of forms of administrative activity of public administration on the administrative and legal regulation of the State Judicial Administration of Ukraine. Which refers to the outward expression of similar nature and legal nature of the group of administrative officials and public administration in order to provide the judiciary with all necessary for the administration of justice, independence of judges and the judiciary as a whole, as well as providing natural and legal persons of quality administrative services in the judicial system.

Key words: *administrative and legal regulation, forms of administrative activity, independence of the judiciary, public administration, software, State Court Administration.*

Вступ. У системі механізму адміністративно-правового регулювання діяльності державної судової адміністрації України невід'ємне місце займають форми адміністративної діяльності публічної адміністрації як провідний елемент адміністративного інструментарію забезпечення судової влади. Правове, кадрове, організаційне, матеріально-технічне забезпечення судової влади перебуває на низькому рівні. Як показують результати соціологічного опитування Центру Розумкова, 65,5 відсотків опитаних негативно ставляться до наявної в Україні системи судоустрою, а загальний баланс довіри до судів становить мінус 72,7 відсотка [1, с. 59]. Іншими словами, рівень довіри до суду в Україні становить близько 28 відсотків. Однією із причин такого негативного стану є неналежне адміністрування забезпечення незалежності суддів, інших видів забезпечення, що здійснюються через відповідні форми адміністративної діяльності публічної адміністрації.

Державна судова адміністрація є провідним забезпечувальним органом судової влади щодо організаційного, фінансового, кадрового, аналітично-статистичного, технічного забезпечення діяльності органів судової влади, ведення Єдиного державного реєстру судових рішень, надання пропозицій про утворення та ліквідацію судів, заходів щодо будівництва, ремонту будинків і приміщень судів, їх технічного та комп'ютерного оснащення тощо [2, с. 135].

Тому форми адміністративної діяльності публічної адміністрації у сфері адміністративно-правового регулювання судової влади потребують подальшого розвитку.

До теоретичних та практичних проблем форм адміністративної діяльності публічної адміністрації у сфері адміністративно-правового регулювання судової влади України звертались у своїх працях Д. Андрєєва, А. Борко, В. Галунько, Л. Князька, С. Короед, В. Лаговський, О. Минюк С. Москаленко, В. Муцко, В. Олефір, С. Орехов, С. Петришин, С. Погребняк, В. Смородинський та ін. Проте безпосередньо предметом їхнього дослідження аналізована нами проблематика не була, вони свої зусилля зосереджували на більш загальних, спеціальних чи суміжних викликах.

Постановка завдання. Мета статті полягає у тому, щоб на основі теорії адміністративного права, чинного законодавства, думок на цю проблематику учених-юристів розкрити зміст форм адміністративної діяльності публічної адміністрації у сфері адміністративно-правового регулювання судової влади.

Результати дослідження. Як нами уже зазначалося в інших наукових працях, адміністративно-правове регулювання діяльності Державної судової адміністрації України – це засади та адміністративна діяльність ДСА щодо впорядкування забезпечення судової влади всім необхідним для якісного здійснення правосуддя та надання адміністративних послуг у системі судової влади на основі реалізації адміністративно-правових норм через різноманітний адміністративний інструментарій – форми, засоби адміністративної діяльності та адміністративні процедури у цій сфері.

Форма – це безпосередній атрибут адміністративної діяльності, що забезпечує взаємний зв'язок, найбільш доцільну залежність елементів діяльності, що вносить у їх співвідношення упорядкованість, стабільність і динамізм [3, с. 252]. А під формою публічного адміністрування, на думку професора О. Кузьменко, варто розуміти зовнішньо виражену дію суб'єктів публічної адміністрації, що здійснюється в межах їхньої компетенції для виконання поставлених перед ними завдань і тягне за собою певні наслідки [4, с. 98].

Форми діяльності публічної адміністрації, на погляд професора В. Галунька – це зовнішнє вираження однорідних за своїм характером і правовою природою груп адміністративних дій суб'єктів публічної адміністрації, здійснене в межах режиму законності та компетенції для досягнення адміністративно-правової мети – публічного забезпечення прав і свобод людини і громадянина, нормального функціонування громадянського суспільства та держави. За характером і

правовою природою форми діяльності суб'єктів публічної адміністрації поділяються на видання адміністративних актів (видання підзаконних нормативно-правових актів; видання індивідуальних адміністративних актів; укладення адміністративних договорів); учинення інших юридично значущих адміністративних дій; здійснення матеріально-технічних операцій. Видання підзаконних нормативно-правових актів – це правотворчий напрям діяльності публічної адміністрації, що передбачає розпорядчу діяльність, спрямовану на виконання законів шляхом розроблення та встановлення підзаконних правил загального характеру. Установлення норм права підзаконного характеру в процесі діяльності публічної адміністрації – це адміністративна правотворчість, яка здійснюється у формі видання органами та посадовими особами публічної адміністрації актів неперсоніфікованого характеру [5].

Під час виконання покладених на ДСАУ завдань центральний офіс і територіальні підрозділи цієї служби використовують усі класичні форми адміністративної діяльності. Первинними у цій сфері є адміністративні акти нормативного характеру які видаються органами суддівського самоврядування. Наприклад, рішенням Ради суддів України від 22 жовтня 2010 р. № 12 було затверджено «Положення про Державну судову адміністрацію України», згідно з яким вона здійснює організаційне забезпечення, яке становлять заходи матеріально-технічного, кадрового, інформаційного, організаційно-технічного характеру, ведення судової статистики, діловодства та архіву суду [6].

Інший приклад ДСАУ забезпечує незалежність, недоторканність і безпеку суддів. На виконання зазначеного Наказом ДСАУ від 23 жовтня 2015 р. № 181 утворено Державну установу «Служба судової охорони» та затверджено статут зазначеної установи, а також визначено її місцезнаходження [7].

Таким чином, видання підзаконних нормативно-правових актів – це правотворчий напрям діяльності публічної адміністрації, що передбачає розпорядчу діяльність спеціальної публічної адміністрації (органи суддівського самоврядування, центрального офісу та територіальних підрозділів ДСА, апарату суддів та ін.), спрямовану на виконання Конституції, Закону «Про судоустрій та статус суддів» та деяких інших законів, шляхом розроблення та прийняття підзаконних правил загального характеру, які створюють адміністративно-правові норми загального характеру щодо забезпечення судової влади усім необхідним для здійснення судочинства, незалежності суддів та судової влади загалом, а також надання фізичним і юридичним особам якісних адміністративних послуг у системі судової влади.

Іншим вагомим елементом форм діяльності публічної адміністрації щодо адміністративно-правового регулювання Державної судової адміністрації є видання індивідуальних адміністративних актів. Видання індивідуальних адміністративних актів є близьким до нормативного, але не тотожне йому. Відмінність між ними полягає в тому, що індивідуальні адміністративні акти встановлюють, змінюють або припиняють конкретні адміністративні правовідносини. Вони відрізняються від нормативних тим, що звернені до конкретних суб'єктів управлінських відносин і їхня дія припиняється після здійснення встановлених у них прав і обов'язків, тобто після одноразового їх застосування [5, с. 257]. Наприклад, за поданням ДСАУ Указом Президента України від 19 січня 2016 року № 15 «Про ліквідацію та утворення місцевих загальних судів» ліквідовано три районні суди в місті Херсоні – Дніпровський, Комсомольський і Суворовський – та утворено Херсонський міський суд Херсонської області [2].

Таким чином, індивідуальні адміністративні акти є способом реалізації спеціальною публічною адміністрацією владної компетенції щодо безпосереднього забезпечення усім необхідним судової влади, вони звернені до конкретних суб'єктів адміністративного права і їхня дія припиняється після здійснення встановлених у них завдань, обов'язків і прав.

Прикладом учинення інших юридично значущих адміністративних дій у системі діяльності ДСА є прийняття присяги особою, яка вступає на посаду посадової особи ДСА (державної служби) вперше і набуває статусу державного службовця згідно із Законом України «Про державну службу».

Під здійсненням матеріально-технічних операцій у сфері адміністративно-правового регулювання ДСА мається на увазі забезпечення публічною адміністрацією збору, зберігання й оброблення інформації, використання технічних засобів і створення матеріально-технічних умов для праці суддів, апарату суду, відвідувачів адміністративних приміщень судів. Наприклад, ДСА забезпечує суди та суддів символами судової влади (Державний Прапор України, зображення Державного Герба України), мантіями та суддівськими нагрудними знаками. Інший приклад – на початку 2016 р. у Вижицькому районному суді Чернівецької області було завершено капітальний ремонт [2].

Висновки. Отже, форми адміністративної діяльності публічної адміністрації щодо адміністративно-правового регулювання діяльності державної судової адміністрації України – це зовнішнє вираження однорідних за своїм характером і правовою природою груп адміністративних дій посадових осіб і органів публічної адміністрації (органи суддівського самоврядування, центрального офісу та територіальних підрозділів ДСА, апарату суддів та ін.), здійснених у межах режиму законності та компетенції для досягнення адміністративно-правової мети – забезпечення судової влади всім необхідним для здійснення судочинства, незалежності суддів та судової влади загалом, а також надання фізичним і юридичним особам якісних адміністративних послуг у системі судової влади.

Список використаних джерел:

1. Конституційний процес в Україні: удосконалення засад правосуддя, прав, свобод і обов'язків людини і громадянина. Інформаційно-аналітичні матеріали до Круглого столу «Реформа конституційних засад судової влади, прав і свобод людини: поточний результат і очікувані перспективи» 22 червня 2016р. Київ, Центр Розумкова. – 66 с.
2. Лаговський В.М. Органи судової влади в механізмі правової держави: загальнотеоретичні аспекти функціонування. 190 с.
3. Опацький Р.М. Форми діяльності публічної адміністрації у сфері реалізації ювенальної політики. Порівняльно аналітичне право. 2013. – № 3-1. – С. 252–256.
4. Кузьменко О.В. Адміністративне право. Загальна частина: навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2015. – 232 с.
5. Галунько В.В., Олефір В.І., Короед С.С. та ін. Адміністративне право України в 2 т. Херсон: ХМД, 2013. Загальне адміністративне право. – 396 с.
6. Положення про Державну судову адміністрацію України. Затверджено Радою суддів України від 22 жовтня 2010 р. № 12. Судова влада України. 2011. URL: <http://od.court.gov.ua/tu16/poqm/pol0/pol2/>.
7. Про утворення Державної установи «Служба судової охорони» та затвердження статуту Служби судової охорони. Наказ ДСАУ від 23 жовтня 2015 р. № 181. 2015. URL: <http://www.vru.gov.ua/news/1910>.